

børnene af frygt for at ifalde det potentielt meget omfattende ansvar.

Kommissionen kan heller ikke anbefale en ordning med *skærpet culpaansvar*, herunder culpa med omvendt bevisbyrde – f.eks. en regel om, at forældrene er erstatningsansvarlige, medmindre de kan godtgøre, at de har gjort alt, hvad man med rimelighed kan forlange af dem for at undgå, at deres børn forvolder skade eller begår kriminalitet. Kommissionen anfører bl.a., at en sådan culparegel ville være meget vanskelig at håndtere i praksis, idet børns skadeforvoldelse kan opstå i mangfoldige og vidt forskellige situationer, og et sådant ansvar ville derfor heller ikke give forældrene nogen reel vejledning om, hvilken adfærd der forventes af dem i konkrete situationer. En sådan regel ville derfor heller ikke være adfærdsmotiverende på en hensigtsmæssig måde, men skabe risiko for, at forældrene overreagerer i forhold til børnene.

Kommissionen har endvidere bl.a. overvejet en ordning, hvorefter forældrene er erstatningsansvarlige for deres børns skadeforvoldelse, hvis forældrene *har overtrådt et forældreplæg* udstedt af kommunen efter de nærmere regler herom i den sociale lovgivning. Kommissionen anfører, at man heller ikke kan anbefale en sådan ordning, selv om den har den fordel i forhold til de tidligere nævnte, at ansvaret er knyttet til manglende overholdelse af konkrete handlepligter. Imidlertid ville en sådan ordning virke skævt, idet målgruppen for forældreplæg er forholdsvis snæver, og desuden ville der formentlig kun i meget få tilfælde være den fornødne årsagssammenhæng mellem den manglende overholdelse af pålægget og den konkrete skadeforvoldelse.

Kommissionen har på denne baggrund overvejet en model, hvorefter forældrenes eget direkte erstatningsansvar ikke skærpes, men der i stedet indføres en *hæftelse for børnenes erstatningsansvar*. Et sådant hæftelsesansvar kendes i dansk ret fra Danske Lov 3-19-2 om arbejdsgiverens hæftelsesansvar for den ansattes culpøse handlinger, men kommissionen anfører bl.a., at forældres forhold til deres mindreårige børn ikke kan sidestilles med en arbejdsgivers ansættelsesmæssige forhold til en arbejdstager (børns aktiviteter tjener ikke hovedsagelig forældrenes økonomiske interesser og forældre kan bl.a. ikke »afskedige« børn, som undlader at rette sig efter forældrenes instruktioner), og kommissionen finder, at et sådant fuldt hæftelsesansvar ville være urimeligt vidtgående og uden den ønskede motiverende effekt.

4.1.3. På denne baggrund har kommissionen koncentreret sine nærmere overvejelser om en model, hvorefter forældrene *hæfter objektivt* for børnenes

skadeforvoldelse op til et *begrænset beløb* pr. skadegørende handling.

Et *flertal* i kommissionen (9 medlemmer) anfører, at man kan anbefale, at der gennemføres en ordning svarende til den, der i en årrække har været gældende i Norge, hvorefter forældre hæfter objektivt op til et vist begrænset beløb for deres hjemmeboende børns skadegørende handlinger. Flertallet finder, at en sådan ordning vil medvirke til at betone forældrenes ansvar for barnets opdragelse og dermed vil kunne motivere nogle forældre til at interessere sig mere for rollen som opdrager og opdragelsens betydning for børnenes trivsel og adfærd.

Flertallet finder det endvidere afgørende, at en sådan ordning vil være enkel og forståelig og i mindst muligt omfang vil tilskynde til retstovter.

Med hensyn til beløbsgrænsen anfører flertallet bl.a., at man bør undgå, at ansvaret kan medføre økonomisk uoverskuelige konsekvenser for forældrene, idet det i givet fald formentlig vil kunne øge konfliktniveauet i mange familier og dermed virke negativt. Samtidig er det ikke et formål at sikre skadelidte fuld erstatning, men alene at etablere en retsfølge, der kan være adfærdspåvirkende i forhold til forældrene. På den baggrund anbefaler flertallet at tage udgangspunkt i den norske ordning, hvorefter forældrene maksimalt hæfter for 5.000 kr. pr. skadegørende handling, men det anføres, at der kan argumenteres for både et mindre og et – inden for rimeligt snævre grænser – større beløb. Flertallet finder, at der inden for disse rammer er en god mulighed for, at en sådan ordning vil kunne opfylde intentionen om at få flere forældre til at påtage sig et større ansvar for at undgå, at deres børn begår skadeforvoldelse og kriminelle handlinger.

Et *mindretal* i kommissionen (7 medlemmer) kan ikke anbefale, at der indføres en sådan ordning med hæftelsesansvar for forældre. Mindretallet anfører bl.a., at det er veldokumenteret, at gode familieforhold med kærlige og nærværende forældre er en af de vigtigste forudsætninger for at forebygge børne- og ungdomskriminalitet, hvorimod det indtil videre ikke er dokumenteret, at brug af forskellige former for straf over for forældrene – eller tiltag, der opleves som en straf – kan medvirke til at forebygge børne- og ungdomskriminalitet. Foreliggende forskning tyder tværtimod på, at netop i de mest belastede familier, hvor der er mest brug for det, vil forældrene ikke reagere hensigtsmæssigt på at blive »straffet«, men vil støde børnene fra sig, straffe dem, kontrollere dem for kontrollens skyld og lignende.

Mindretallet finder, at der er en betydelig risiko for, at alle de modeller, kommissionen har drøftet, ikke